

«*Գրանցված է*»
ՀՀ արդարադատության
նախարարության կողմից
25 օգոստոսի 2003 թ.
Պետական գրանցման թիվ 10603253

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ

1 օգոստոսի 2003 թ.
ք. Երևան

N 140-Ն

Հ Ր Ա Մ Ա Ն

ՀԱՐԿՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՀԱՄԱԽԱՌՆ ԵԿԱՄՏԻՑ ՆՎԱԶԵՑՎՈՂ ԳԱՐԵՋՐԱՈՉԱԼ ԿՈՀՈԼԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՌԱՋԱՑՈՂ ՓԱՍՏԱՑԻ ԿՈՐՍՏԻ (ԲՆԱԿԱՆ ԿՈՐՍՏԻ) ՉԱՓԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1999 թ. ապրիլի 29-ի «Հարկման նպատակով համախառն եկամտից նվազեցվող գույքի փաստացի կորստի (բնական կորստի) չափերը սահմանելու կարգի մասին» N 272 որոշման համաձայն

Հրամայում եմ

1. Հաստատել «Հարկման նպատակով համախառն եկամտից նվազեցվող գարեջրառչալկոհոլային արդյունաբերությունում առաջացող փաստացի կորստի (բնական կորստի) չափերը» (հավելվածը կցվում է):

2. Նախարարության ազրովերամշակման և գործարարության աջակցության վարչությանը (Մ. Գրիգորյան)՝ յոթօրյա ժամկետում «Հարկման նպատակով համախառն եկամտից նվազեցվող գարեջրառչալկոհոլային արդյունաբերությունում առաջացող փաստացի կորստի (բնական կորստի) չափերը» ներկայացնել ՀՀ կառավարությանն առընթեր Հարկային պետական ծառայություն համաձայնեցման և ՀՀ արդարադատության նախարարություն պետական գրանցման, համաձայն «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի:

3. Սույն հրամանի կատարման հսկողությունը վերապահել նախարարի տեղակալ Ս. Գալստյանին:

Նախարար

Դ. Լոքյան

Համաձայնեցված է՝
ՀՀ կառավարությանն առընթեր
Հարկային պետական ծառայություն

Հաստատված է՝
ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարի
01 08, 2003 թ.

Չ Ա Փ Ե Ր

ՀԱՐԿՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՀԱՄԱԽԱՌՆ ԵԿԱՍՏԻՑ ՆՎԱԶԵՑՎՈՂ ԳԱՐԵՋՐԱՈՉԱԼ ԿՈՂՈՒՍՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՌԱՋԱՑՈՂ ՓԱՍՏԱՑԻ ԿՈՐՍՏԻ (ԲՆԱԿԱՆ ԿՈՐՍՏԻ)

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Սույն նորմատիվ ակտը մշակված է հիմք ընդունելով «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 21 հոդվածը և սահմանում է գարեջրառչակոհողային արդյունաբերությունում առաջացող բնական կորուստների թույլատրելի սահմանային չափերը:

I. ԳԱՐՈՒ ԵՎ ԱԾԻԿԻ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԱՌԱՋԱՑՈՂ ԲՆԱԿԱՆ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԻ ՉԱՓԵՐԸ

անվանումը	պահպանման ժամկետը	Բնական կորուստների չափերը (%-ով քանակի նկատ.)			
		պահեստում		էլեկտրոներում	հարմարեցված հրապարակներում
		տորուն	տարաներով		
Գարի, ածիկ	մինչև 3 ամիս	0.07%	0.04%	0.05%	0.12%
	մինչև 6 ամիս	0.09%	0.06%	0.07%	0.16%
	մինչև 1 տարի	0.12%	0.09%	0.1%	-

1. Մինչև 3 ամիս պահպանման դեպքում բնական կորուստների չափերը կիրառվում են փաստացի պահպանման օրերի հաշվարկով՝ հետևյալ բանաձևով $Կ = U \times F / 90$, որտեղ U-ն մինչև 3 ամիս պահպանման չափն է, իսկ F-ն՝ փաստացի պահպանված օրերի քանակը: Մինչև 6 ամիս և մինչև 1 տարի պահպանման դեպքում փաստացի պահպանված ամիսների հաշվարկով՝ հետևյալ բանաձևով $Կ = U + F$, որտեղ U-ն պահպանման նախորդ ժամանակահատվածի կորուստի չափն է, իսկ F-ն հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝ $F = Դ \times Զ$, որտեղ Դ-ն նախորդ կիրառված չափից ավել պահպանված ամիսների քանակն է, Զ-ն ստացվում է պահպանվող առավելագույն ժամանակի համար տրված չափի և նախորդ չափի տարբերությունը բաժանելով 3-ի՝ մինչև 6 ամիս պահպանման կամ 6-ի՝ մինչև 1 տարի պահպանման դեպքում:

2. Մեկ տարուց ավել պահպանելու դեպքում կորուստների չափերը ավելանում են յուրաքանչյուր լրիվ ամսվա համար 0.0033%-ով, բազմապատկելով այն փաստացի ամիսների թվով (կամ 0.04%-ով ավելանում է հաջորդ լրիվ տարվա համար):

II. ԱԾԻԿԻ ՀՂԿՄԱՆ ԵՎ ԱԾԻԿԻ ՈՒ ԳԱՐՈՒ ՆԵՐԳՈՐԾԱՐԱՆԱՅԻՆ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԱՌԱՋԱՑՈՂ ԲՆԱԿԱՆ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԻ ՉԱՓԵՐԸ

Կորուստի չափերի անվանումը	Չափի միավոր	Կորուստի չափերը
1. Ածիկի և գարու ներգործարանային	Տոկոսով արտադրություն բաց	0.03%

<i>տեղափոխման ժամանակ առաջացող անորսալի կորուստները</i>	<i>թողնվող ածիկի ու գարու տեղափոխվող քանակի նկատմամբ</i>	
<i>2. Անորսալի կորուստները ածիկի հղկման ժամանակ</i>	<i>Տոկոսով հղկման նպատակով ընդունվող ածիկի քանակության նկատմամբ</i>	0.2%

1. Անորսալի կորուստներին են դասվում հատիկների փոշենման մասնիկների այն մեխանիկական կորուստները, որոնք հնարավոր չէ հավաքել ֆիլտրերի միջոցով:

2. Մյուս բոլոր կորուստները, որոնք առաջանում են հղկման ժամանակ՝ հավաքվում, կշռվում և գործարանային լաբորատորիայի կողմից տրված գրավոր եզրակացության հիման վրա ուղղվում են արտադրություն՝ որպես օգտագործելի (վերադարձվող) թափոններ, կամ ոչնչացվում են, կամ օգտագործվում են կենդանիների կերի համար, որպես արտադրությունում անօգտագործելի (անվերադարձ) թափոններ:

III. ԳԱՐՈՒ ԵՎ ԱԾԻԿԻ ՏԵՂԱՓՈՒՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԱՌԱՋԱՑՈՂ ԲՆԱԿԱՆ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԻ ՉԱՓԵՐԸ

Գարու և ածիկի տեղափոխման ժամանակ առաջացող բնական կորուստների չափերը կազմում են (տոկոսով քանակի նկատմամբ)

ա) Երկաթուղային և ջրային փոխադրիչ տրանսպորտային միջոցներով	0.
խառը տեղափոխման ժամանակ	15%
բ) Ավտոմոբիլային տրանսպորտով՝	0.
առանց տարայի	09%
տարայով	07%
գ) Երկաթուղային ուղղակի տեղափոխման ժամանակ	5%

Խառը տեղափոխման ժամանակ բնական կորուստների չափերը հաշվարկվում են տրանսպորտի առանձին տեսակների համար առանձին-առանձին և ավելացվում են 30%-ով երկաթուղայինից ջրային կամ հակառակը բեռնաբարձման, 20%-ով նավից-նավ և 30%-ով վազոնից-վազոն կամ վազոնից-ավտոմեքենա բեռնաբարձման դեպքում:

IV. ԲՆԱԿԱՆ ԵՎ ՍԻՆԹԵՏԻԿ ՀՈՏԱՎԵՏ ՆՅՈՒԹԵՐԻ, ԵԹԵՐԱՑՈՒՂԵՐԻ, ԲՈՒՐԱՎԵՏԻՉՆԵՐԻ ԵՎ ՇԱՔԱՐԱՎԱԶԻ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԱՌԱՋԱՑՈՂ ԲՆԱԿԱՆ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԻ ՉԱՓԵՐԸ

<i>Գործողության անվանումը, պահպանման ժամկետը</i>	<i>Բնական կորուստների չափերը %-ով քանակի նկատմամբ</i>

1. Տակառններում, անոթներում (ֆլյագաններում), շշերում և այլ փոքր փաթեթավորումներով պահպանման ժամանակ յուրաքանչյուր լրիվ ամսվա համար	0.02%
2. 2.1 Պահեստից արտադրություն բաց թողնման ժամանակ (բացառությամբ էքստրակցիայի մեթոդով ստացված վարդագույն և նրբերանգ յուղերից)	0.11%
2.2 էքստրակցիայի մեթոդով ստացված վարդագույն և նրբերանգ յուղերի բացթողնման ժամանակ	0.01%
3. 3.1. Շաքարավազ պարկերով փաթեթավորված, փակ պահեստային տարածքում մինչև 1 ամիս պահպանման ժամանակ	0.009%
3.2. Պահպանվող յուրաքանչյուր հաջորդ ամսվա համար	0.003%
3.3. Գույքագրման և լրացուցիչ կշռման համար	0.007%

Հերմետիկ տարաներում պահպանման ժամանակ բնական կորուստների չափեր չեն կիրառվում:

V. ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՐԵՐԻ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԱՌԱՋԱՅՈՂ ԲՆԱԿԱՆ ԿՈՐՈՒՄՏՆԵՐԻ ՉԱՓԵՐԸ

%-ներով բարձվող քանակության նկատմամբ

- 1. Հանքային ջրերի ավտոմոբիլային և երկաթուղային ցիստերների բարձման ժամանակ (դրանց նախնական ողողման հետ միասին) առաջացող կորստի չափը` 1. 0%
- 2 . Հանքային ջրի ավտոմոբիլային և երկաթուղային ցիստերներով տեղափոխման և հետագա ընդունման ժամանակ` 1. 0%
- 3. Խողովակներով տեղափոխման և հետագա ընդունման ժամանակ 0. 5%

VI. ԱՊԱԿԵ ՇՇԵՐՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏԻ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԱՌԱՋԱՅՈՂ ԲՆԱԿԱՆ ԿՈՐՈՒՄՏՆԵՐԻ ՉԱՓԵՐԸ

Ապակե շշերով պատրաստի արտադրանքի ներգործարանային տեղափոխման, պահպանման և բեռնաբարձման ժամանակ առաջացող բնական կորուստների չափերը

- 1. Գարեջուր %-ով ընդունված և բացթողնված քանակությունների գումարի կեսի նկատմամբ 0. 09%
- 2. Ոչ ակտիվային խմիչքներ, կվաս և հանքային ջուր - " - 0. 1%
- 3. Հանքային ջուրը առանց արկղերի դարսակով պահպանման դեպքում %-ով ընդունված քանակության նկատմամբ 0. 8%

**VII. ԱՊԱԿԵ ՇՇԵՐՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏԻ ԱՐՏԱԴՐԱՆՔԻ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԱՌԱՋԱՑՈՂ
ԲՆԱԿԱՆ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԻ ՉԱՓԵՐԸ**

Բոլոր տեսակի տարաներով (տոկոսով քանակության նկատմամբ)

1. Հանքային ջրեր	0. 06%
2. Ոչ ավկոհողային խմիչքներ և գարեջուր	0. 04%